

Súd: Krajský súd Košice  
Spisová značka: 11CoCsp/62/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819202109  
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár  
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7819202109.1

## Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudkyň JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Sandry Veľkej v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaný v parížskom registri obchodu a spoločností pod č. 542097902, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému: Y. o zaplatenie 1.165,96 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 10. februára 2020 č. k. 10Csp/46/2019-79

### rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáha uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu spolu 1.165,96 Eur, s úrokmi vo výške 23,40 % ročne zo sumy 1.097,15 Eur od 3.8.2016 do zaplatenia a s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.243,64 Eur od 3.8.2016 do 18.11.2016, zo sumy 1.204,80 Eur od 19.11.2016 do 14.12.2016 a zo sumy 1.165,96 Eur od 15.12.2016 do zaplatenia, zo záväzkového právneho vzťahu strán založeného Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.9.2015, uzavretou medzi spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s. (ďalej tiež len „CETELEM“) ako veriteľom a žalovaným v hmotnoprávnom postavení dlžníka (ďalej tiež len „úverová zmluva“), na základe ktorej CETELEM poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 1.111,35 Eur, oproti povinnosti vrátiť ich spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami v 48 mesačných splátkach po 38,04 Eur. Žalovaný, podľa tvrdenia žalobcu zaplatil na úverový záväzok len sumu 190,72 Eur, pričom počnúc mesiacom november 2015 prestal dohodnuté úverové splátky pravidelne uhrádzať (dňa 17.3.2016 zaplatil sumu 20,- Eur a 15.4.2016 uhradil 50,- Eur). Z tohto dôvodu CETELEM uplatnil právo na okamžité zosplatenie i zostávajúcej časti úveru. Žalovaný na takto zosplatený úverový dlh neplnil ani len čiastočne. Žalobca sa stal právnym nástupcom CETELEM na základe právnej skutočnosti zániku tejto spoločnosti zlúčením s ním, v zmysle ust. § 69 ods. 3 veta prvá Obchodného zákonníka.

2. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku vyšiel bezo zvyšku z takto žalobcom tvrdeného skutkového stavu. Navyac tiež zistil, že z dôvodu neplatenia úverových splátok CETELEM uplatnil právo na okamžité zosplatenie celého úveru ku dňu 2.8.2016.

3. Na takto ustálený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 53 ods. 9, § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103 a § 565 zák. č. 40/1964 Z. z., Občiansky zákonník, v znení neskorších zmien a doplnkov a právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy. S oporou v ust. § 54a Občianskeho zákonníka prvoinštančný z vlastnej iniciatívy posúdil uplatnený nárok najprv z hľadiska jeho premlčania s pozitívnym nálezom. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel súd prvej inštancie k záveru o premlčaní uplatneného práva na podklade názoru, že z ust. § 103 Občianskeho

zákonníka vyplýva, že v prípade zosplatneného dlhu, ktorý sa mal podľa pôvodnej dohody platiť v splátkach, začína plynúť premlčacia doba od zročnosti tej splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal zročným celý dlh. Za takúto (rozhodujúcu) splátku prvoinštančný súd s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka považoval splátku zročnú dňa 15.5.2016; nasledujúceho dňa podľa jeho úsudku začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá tak uplynula dňa 16.5.2019, keďže k uplatneniu nároku na súde došlo až dňa 22.7.2019. Súd prvej inštancie na vysvetlenie svojich úvah skonštatoval, že „V prípade spotrebiteľskej zmluvy veriteľ má povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, avšak aj v takomto prípade sa premlčacia doba začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky“. Keďže došlo k premlčaniu uplatneného práva, nebolo ho možné podľa výsledného záveru prvoinštančného súdu priznať žalobcovi z dôvodu jeho nevymáhateľnosti, vyplývajúcej z ust. § 54a Občianskeho zákonníka.

4. Napadnutým rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie tiež o trovách konania tak, že žiadnej zo strán nárok na ich náhradu nepriznal. Toto svoje rozhodnutie odôvodnil s použitím ust. § 255 ods. 1 C.s.p. plným procesným úspechom žalovaného v spore a zároveň skutočnosťou, že žalovaný si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a v konaní mu žiadne preukázateľné trovy ani nevznikli.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní žalobca vytkol napadnutému rozsudku ťažisko nesprávnosť právneho posúdenia otázky premlčania uplatneného nároku. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie pochybil, pokiaľ pri posudzovaní premlčania vyšiel z toho, že k začatiu plynutia premlčacej doby došlo od zročnosti splátky za mesiac máj 2015. Vo svojej argumentácii spochybňujúcej správnosť tohto kľúčového záveru odvolateľ tiež namietal, že pre záver, že došlo k zosplatneniu celého dlhu, súd prvej inštancie nemal dôkaznú oporu pre skutkový predpoklad, že pred zosplatnením úveru veriteľ učinil zadosť svojej zákonnej povinnosti upozorniť žalovaného na uplatnenie tohto práva. Dovedením tejto argumentácie do dôsledkov, podľa odvolateľa nedošlo k zosplatneniu úveru a preto premlčacia doba plynula u každej z dohodnutých splátok zvlášť. Svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na nesprávnosť skutkových zistení na základe vykonaných dôkazov a na nedostatky právneho posúdenia veci, žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. Odvolací súd poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 v spojení s ust. § 367 ods. 2 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že je (odvolanie) dôvodné.

8. Žalobca svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázky premlčania uplatneného nároku. Ako už bolo zmienené, súd prvej inštancie svoj záver o premlčaní vystaval na názore, že nakoľko veriteľ zosplatnil úver pre nezaplatenie splátky zročnej dňa 15.5.2016, počnúc nasledujúcim dňom začala plynúť premlčacia doba vo vzťahu celému zosplatnenému úveru v zmysle ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka. Odvolací súd považuje tento právny názor prvoinštančného súdu za nesprávny.

9. Vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto

postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

10. Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh ( § 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky

12. Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Súd prvej inštalácie pri posudzovaní premlčania uplatneného nároku síce správne vyšiel z citovaných zákonných ustanovení; na škodu veci ich ale nesprávne interpretoval a v okolnostiach prípadu z nich vyvodil nesprávne závery.

14. Podstata interpretačnej nesprávnosti úvah súdu prvej inštalácie má podľa názoru odvolacieho súdu pôvod v nevedomení si dosahu novozavedeného ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na usporiadanie vyplývajúce z úpravy ust. § 103 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ktoré v historických súvislostiach možno považovať za pôvodné (až na systematické zaradenie § 565), dlhodobo zaužívané a v praxi jednotne chápané. Jeho podstata spočíva na dvoch základných premisách. Tou prvou je pravidlo, podľa ktorého môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 veta druhá Občianskeho zákonníka), z čoho vyplýva, že z hľadiska ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka sa môže stať dlh zročným vždy len z dôvodu nezaplatenia poslednej z už zročných splátok. To potom znamená, že zosplatený dlh sa podľa tejto úpravy premlčuje od splatnosti v poradí najmladšej splátky, nech by už bol rozsah omeškania akýkoľvek, s tým, že skôr splatné splátky sa podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia premlčujú samostatne vždy odo dňa ich splatnosti. Druhým významným prvkom usporiadania vyplývajúceho z kumulatívnej aplikácie § 103 a § 565 Občianskeho zákonníka je, že predpoklad pre zosplatenie úveru spočíva len v právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky. V tomto interpretačnom ponímaní, môže veriteľ v prvý deň omeškania dlžníka so zaplatením splátky vyvolať predčasnú splatnosť ostávajúceho dlhu a v tento deň si ho aj uplatniť na súde. Je preto len logické, že práve v tento deň podľa ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie zosplatennej časti záväzku.

15. Otáznym teda je, či a ak áno, aký dosah na toto usporiadanie má ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré v prípade spotrebiteľských zmlúv zaviedlo podmienku pre aplikáciu ust. § 565 Občianskeho zákonníka, a teda pre právnu možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, v podobe 3 mesiace trvajúceho omeškania s jej zaplatením. Súd prvej inštalácie sa mylne domnieva, že to v prípade spotrebiteľských vzťahov nevyhnutne vedie k právnemu stavu, v ktorom sa splatnosť zosplateného úveru časovo posúva ešte pred vznik právnej možnosti vyvolať predčasnú splatnosť ostávajúceho dlhu a začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde. Takéto riešenie nereflektuje špecifikum podmienok zosplatenia spotrebiteľských záväzkov oproti stavu predpokladanému v § 103 Občianskeho zákonníka, necitlivo vnáša do usporiadania pomerov medzi dodávateľom a spotrebiteľom zrejmu nelogickosť a časový paradox a prakticky skraca zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba začína plynúť skôr než veriteľ môže nárok uplatniť na súde). Preto podľa presvedčenia odvolacieho súdu nemôže právne posúdenie v takejto konštelácii v žiadnom prípade obstať.

16. Pri hľadaní udržateľného interpretačného riešenia právnej situácie, ktorá nastúpila po zavedení ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, je potrebné mať na zreteli, že hoc sa to na prvý pohľad nemusí takto javiť, nesplnenie úverovej splátky, má z hľadiska naplnenia hypotézy ust. § 103 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch samo o sebe predsa len iný právny význam. Pokiaľ totiž uvedené zákonné ustanovenie vo všeobecnosti počíta so zosplatením úveru z dôvodu nesplnenia splátky (v prvý deň omeškania so zaplatením splátky môže veriteľ zosplatiť úver a uplatniť si celú úverovú pohľadávku na súde), v prípade spotrebiteľských vzťahov sa k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou okolnosťou však ust. § 103 Občianskeho zákonníka (rovnako ako ani § 565 Občianskeho zákonníka) explicitne nepočíta a z už uvedených argumentov podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že ňou upravené usporiadanie nemožno na spotrebiteľské vzťahy bez logickej korektúry vziať. Preto sa odvolací súd domnieva, že priama aplikácia tohto zákonného ustanovenia je na spotrebiteľské záväzky nepatričná a že je preto potrebné vyjsť z toho, že premlčacia doba v prípade zosplateného spotrebiteľského záväzku plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka. Takýmto myšlienkovým postupom možno podľa názoru odvolacieho súdu vyvodiť, že premlčacia doba vo vzťahu k zosplatennej časti spotrebiteľského dlhu začína plynúť vždy 3 mesiace po splatnosti každej z postupne omeškaných splátok. Zároveň tento spôsob právneho posúdenia umožňuje vyriešiť interpretačnú dilemu tiež ohľadne použiteľnosti ust. § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka, vylúčenie ktorého práve v spotrebiteľských vzťahoch paradoxne nedáva žiaden zmysel, nakoľko je pre spotrebiteľa celkom zrejme priaznivé, a to v tom smere, že právo zosplatiť úver môže veriteľ uplatniť vždy len najneskôr do dňa splnenia zákonných podmienok pre zosplatenie úveru vo vzťahu k ďalšej úverovej splátke, k čomu dochádza nie len splatnosťou ďalšej splátky ale zároveň uplynutím troch mesiacov od jej splatnosti. Inak povedané, rovnaké účinky, aké ust. § 103 Občianskeho zákonníka pripisuje nezaplateniu splátky a ust. § 565 uvedeného zákona zročnosti splátky nasledujúcej, je potrebné v spotrebiteľských vzťahoch, a teda v súvislosti s ust. § 53 ods. 9 tohto zákona, vidieť v spojení zročnosti splátky (nezaplatení splátky) a uplynutí určeného času pre možnosť zosplatenia spotrebiteľského záväzku.

17. Po premietnutí týchto všeobecných východísk na posudzovanú vec odvolací súd uzavrel, že všeobecná trojročná premlčacia doba pre uplatnenie zosplatennej časti úveru v danom prípade začala plynúť 3 mesiace po dni nasledujúcom po splatnosti splátky za mesiac máj 2016 ( splatná 15.5.2016), a že nakoľko k uplatneniu nároku na súde dňa 22.7.2019 došlo ešte pred jej uplynutím (16.8.2019), k premlčaniu práva zodpovedajúceho zosplatenému úverovému záväzku nedošlo. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že pokiaľ ide o skôr splatné splátky (zročné do 15.5.2016), v ich prípade plynula premlčacia doba samostatne vždy od ich splatnosti podľa ust. § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka.

18. Súd prvej inštancie vedený nesprávnymi právnymi úvahami ohľadne spôsobu posúdenia začatia plynutia premlčacej doby vo vzťahu k mimoriadne zosplatennej časti spotrebiteľského záväzku, neustálil skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti základu a výšky uplatneného nároku. Nakoľko tento nedostatok, vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov, nebolo možné efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu dôvodu, pre ktorý odvolaciemu súdu z pohľadu ust. § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. neostávalo iné ako rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej a tiež v závislom výroku o trovách konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.) zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

19. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre posúdenie dôvodnosti základu a výšky uplatneného nároku. K tomu vyvodí zodpovedajúce skutkové zistenia z už vykonaných dôkazov, eventuálne umožní stranám uplatniť i ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a po prípadnom doplnení dokazovania, či už dôkazmi ktoré strany navrhli alebo ešte navrhnu v nastávajúcom priebehu konania, alebo ktoré sú pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a ich vykonanie je možné aj bez iniciatívy spotrebiteľa s použitím ust. § 295 C.s.p., súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí prvoinštančný súd vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (Čl. 11 ods. 4 C.s.p.) procesne správnym postupom, pričom vo svojich úvahách pri právnom posudzovaní veci vyjde z názoru odvolacieho súdu (§391 ods. 2 C.s.p.), tak ako ho vyjadril v tomto uznesení. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň aby odôvodnenie nie len formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 C.s.p., ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia). Vyhne sa pritom formalistickému a paušálnemu prístupu pri hodnotení rozhodujúcich skutočností, a tiež i pri ich

vyjadrení v odôvodnení. Sústreďí sa na konkrétny obsah zmluvných dojednaní, a tiež aj ich reálny dopad na vyváženosť posudzovaného právneho vzťahu strán, v záujme dosiahnutia podstaty procesným poriadkom sledovaného cieľa civilného sporového konania, ktorým je ochrana zákonnosti, spotrebiteľské právo nevynímajúc, nie ale ochrana spotrebiteľa pred dôsledkami porušenia jeho právnych povinností.

20. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

#### **Poučenie:**

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.